

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 2-11-2022
Αρ. πρωτ.: 1243/301978

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 160/7-10-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Αγγ. Αδαμοπούλου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2014-2020, ο γεωργικός τομέας της Ελλάδας υποστηρίζεται τόσο μέσω του Πρώτου Πυλώνα (άμεσες ενισχύσεις και Κοινή Οργάνωση Αγορών) όσο και μέσω του Δεύτερου Πυλώνα (αγροτική ανάπτυξη).

Η στήριξη αυτή συνεχίζεται και κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 και θα συνεχιστεί και την περίοδο 2023-2027 στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ και του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027, που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αξιολόγηση και έγκριση στις 30/12/2021 και αναμένεται η έγκρισή του το επόμενο χρονικό διάστημα.

Σύμφωνα με το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, οι πόροι που κατάφερε να εξασφαλίσει η Ελλάδα για τη νέα ΚΑΠ, ανέρχονται συνολικά στο ποσό των 19,362 δις ευρώ.

Κατά την τρέχουσα περίοδο, οι Έλληνες γεωργοί λαμβάνουν μία σειρά άμεσων ενισχύσεων, όπως η βασική ενίσχυση, η «πράσινη ενίσχυση», η ενίσχυση για τους γεωργούς νεαρής ηλικίας, ενώ συγκεκριμένοι τομείς/προϊόντα τόσο της φυτικής όσο και της ζωικής παραγωγής υποστηρίζονται επιπρόσθετα από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις, με ετήσιους πόρους περίπου 178 εκατ. ευρώ.

Κατά την επόμενη περίοδο, σύμφωνα με το υποβληθέν Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 της Ελλάδας, προβλέπεται η χορήγηση άμεσων ενισχύσεων, ύψους περίπου 2 δις ευρώ, σε ετήσια βάση και συγκεκριμένα η βασική εισοδηματική ενίσχυση, η αναδιανεμητική ενίσχυση, η συμπληρωματική ενίσχυση για τους γεωργούς νεαρής ηλικίας, η ενίσχυση για τα οικολογικά προγράμματα, οι συνδεδεμένες ενισχύσεις, αλλά και η ειδική ενίσχυση στο βαμβάκι.

Οι εν λόγω ενισχύσεις έχουν στόχο την εισοδηματική στήριξη των γεωργών, τη δικαιότερη κατανομή των άμεσων ενισχύσεων, την ηλικιακή ανανέωση του γεωργικού πληθυσμού, την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για το περιβάλλον, το κλίμα και τη βιοποικιλότητα μέσα από βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, αλλά και τη στοχευμένη στήριξη τομέων, προκειμένου να ανταπεξέλθουν των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας ή της ποιότητάς τους. Παράλληλα, οι ανωτέρω ενισχύσεις συμβάλλουν στην επισιτιστική ασφάλεια, στη διατήρηση της απασχόλησης στην ύπαιθρο, αλλά και στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Επίσης, αναφέρεται ότι, προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις από την ενεργειακή κρίση και τον πόλεμο στην Ουκρανία, καθώς και να διασφαλιστεί τόσο η επισιτιστική επάρκεια όσο και αυτή των ζωοτροφών, η Ελλάδα ζήτησε από την Ε. Επιτροπή και πέτυχε:

- να επιτραπεί στα κράτη μέλη να καταβάλουν αυξημένο ποσοστό προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων και πληρωμών ορισμένων μέτρων αγροτικής ανάπτυξης για να βελτιωθεί η ταμειακή ρευστότητα των Ελλήνων γεωργών. Η Επιτροπή πρόσφατα παρουσίασε νομοθετική πρόταση για την εν λόγω παρέκκλιση, στο πλαίσιο της οποίας είναι δυνατή από τις 16/10, η αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων από 50% σε 70% και των πληρωμών μέτρων της αγροτικής ανάπτυξης από 75% σε 85%.
- τη χορήγηση παρεκκλίσεων για παραγωγικούς σκοπούς, όσον αφορά στην εφαρμογή συγκεκριμένων υποχρεώσεων της «πράσινης ενίσχυσης», οπότε, για το 2022, στη γη υπό αγρανάπαυση, στο πλαίσιο της διαφοροποίησης των καλλιεργειών και των Περιοχών Οικολογικής Εστίασης (Π.Ο.Ε.), είναι δυνατή η βόσκηση ή η συγκομιδή για παραγωγικούς σκοπούς ή η καλλιέργεια με εαρινές καλλιέργειες.
- τη χορήγηση παρεκκλίσεων από ορισμένα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης της αιρεσιμότητας (ΚΓΠΚ 7 και 8) για το έτος ενίσχυσης 2023, στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027.

Όλα τα παραπάνω εφαρμόζονται από τη χώρα μας.

Επίσης, ο πρωτογενής τομέας στηρίζεται, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, από μεγάλα μέτρα που ήδη υλοποιούνται, όπως:

- Το πρόγραμμα των Νέων Γεωργών (Υπομέτρο 6.1 του ΠΑΑ), με προϋπολογισμό 525 εκατ. €.
- Το πρόγραμμα της Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, με προϋπολογισμό 705 εκατ. €.

Ειδικά για το Πρόγραμμα των Νέων Γεωργών, αναφέρουμε ότι, το σύνολο του προγράμματος ανέρχεται για πρώτη φορά στο ύψος των 525 εκατ. ευρώ, καθώς διατέθηκαν επιπλέον πόροι σε σχέση με τα 420 εκ. ευρώ της αρχικής πρόσκλησης προκειμένου να ικανοποιηθεί το μεγάλο ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε. Επίσης, για πρώτη φορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα διπλασιάστηκε η ενίσχυση ανά δικαιούχο έως 40.000 ευρώ και για πρώτη φορά οι αιτήσεις υποβλήθηκαν και αξιολογήθηκαν ψηφιακά με αποτέλεσμα την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών έγκρισης και πληρωμής των δικαιούχων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης.
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων).
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Όσον αφορά την περαιτέρω οικονομική ενίσχυση του αγροτικού τομέα, αναφέρεται ότι, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η Κυβέρνηση συνολικά, δεδομένου του αυξημένου κόστους παραγωγής έχουν λάβει μία σειρά μέτρων που εξειδικεύθηκαν και ενισχύθηκαν, προκειμένου ο πρωτογενής τομέας να λάβει την απαιτούμενη στήριξη για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που έχουν προκαλέσει οι αλλεπάλληλες παγκόσμιες κρίσεις.

Για την αντιμετώπιση του αυξημένου ενεργειακού κόστους, προχωρήσαμε σε οριζόντιες αλλά και στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως το μέτρο της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) για το αγροτικό πετρέλαιο, με το οποίο δόθηκαν 73 εκατ. ευρώ στους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ενώ προβλέφθηκαν επιπλέον επιδοτήσεις στα καύσιμα και την ηλεκτρική ενέργεια, μέτρα τα οποία συμβάλλουν στην ανακούφιση των παραγωγών από το βάρος της ακρίβειας.

Όσον αφορά στον τομέα των λιπασμάτων, στο πλαίσιο των μέτρων ενίσχυσης της πρωτογενούς παραγωγής και των αγροτών μας για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και

κάλυψης μέρους της αύξησης του κόστους παραγωγής, προβλέψαμε την ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την αγορά λιπασμάτων (α. 95 του ν. 4982/2022, ΦΕΚ Α' 195), ύψους 60 εκατ. ευρώ.

Μάλιστα, με την υπ' αριθμ. 635/321245/26.10.2022 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 5579/31.10.2022), καθορίστηκαν η διαδικασία και τα κριτήρια καταβολής της εν λόγω ενίσχυσης, η οποία είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και ανεκχώρητη, και χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, επαγγελματίες αγρότες, καθώς και σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες στον πρωτογενή τομέα.

Η προθεσμία υποβολής δήλωσης για την αίτηση της ενίσχυσης θα διαρκέσει από 15 έως 25 Νοεμβρίου 2022.

Σε σχέση με τα λιπάσματα, υπενθυμίζουμε και τη μείωση του ΦΠΑ από το 13% στο υπερμειωμένο 6%.

Στον τομέα της κτηνοτροφίας, για τη στήριξη των κτηνοτρόφων στην αγορά ζωοτροφών, επιδοτήσαμε τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε ποσοστό 2% επί του τζίρου τους για το 2021. Ειδικότερα, δυνάμει της υπ' αριθμ. 600/102813/2022 (ΦΕΚ Β' 1852/14-4-22) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών, καταβλήθηκε συνολικά το ποσό των 40.500.487,2 ευρώ, σε 63.364 δικαιούχους.

Επίσης, ήδη από τον Οκτώβριο 2021, μειώσαμε τον ΦΠΑ στις ζωοτροφές που προορίζονται για ζωική παραγωγή από το 13% στο 6%.

Επιπροσθέτως, για τη στοχευμένη στήριξη της ελληνικής κτηνοτροφίας και τη μείωση του κόστους των ζωοτροφών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των άμεσων και συνδεδεμένων ενισχύσεων, στη μεταβατική περίοδο της τρέχουσας ΚΑΠ (2021-2022), χορηγεί ενισχύσεις στους τομείς:

1. του αιγοπρόβειου κρέατος, με ετήσιο προϋπολογισμό 54.386.238€
2. του βόειου κρέατος, με ετήσιο προϋπολογισμό 35.016.195€
3. της κτηνοτροφίας, που αφορά κτηνοτρόφους βοοτροφικών και αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων (χωρίς γη / πρώην δικαιώματα), με ετήσιο προϋπολογισμό 2.717.524€ και 539.650€, αντίστοιχα
4. των πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών, με ετήσιο προϋπολογισμό 6.582.432€ και
5. των πρωτεϊνούχων σανοδοτικών ψυχανθών, με ετήσιο προϋπολογισμό 24.871.3962€.

Περαιτέρω, για τη στήριξη του τομέα της κτηνοτροφίας και των κτηνοτρόφων της χώρας που δοκιμάζονται από αλληπάλληλες κρίσεις (Covid 19, ενεργειακή κρίση, πόλεμος στην Ουκρανία), το ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 που υπέβαλλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση, έχει προβλέψει τη χορήγηση συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα των ζωοτροφών και συγκεκριμένα στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, στο κριθάρι και στον αραβόσιτο.

Τα εν λόγω μέτρα θα συμβάλλουν στη μείωση της εξάρτησης της διατροφής των ζώων από εισαγόμενες ζωοτροφές, καθώς και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων.

Υπενθυμίζουμε ότι, για να εξασφαλιστεί η επάρκεια σε ζωοτροφές για τη σίτιση των κτηνοτροφικών ζώων και να αποφευχθούν τα φαινόμενα κερδοσκοπίας και παραπλάνησης για την κατάσταση της αγοράς, μετά την αστάθεια που προκάλεσε ο πόλεμος στην Ουκρανία στις αγορές και τη διακίνηση των αγροτοδιατροφικών προϊόντων, ως Κυβέρνηση νομοθετήσαμε τη δημιουργία συστήματος υποχρεωτικής καταγραφής των αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων (α. 87 του Ν. 4916/2022, ΦΕΚ Α' 65/28.3.2022).

Έκτοτε, δυνάμει της υπ' αριθμ. 1368/4-4-2022 κοινής υπουργικής απόφασης «Δήλωση αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» (ΦΕΚ 1549/Β'/4-4-2022), πραγματοποιείται καταγραφή των αποθεμάτων σειράς γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, από τους υπόχρεους των διατάξεων, οι οποίοι έχουν την υποχρέωση να τα επικαιροποιούν τουλάχιστον μία φορά κάθε 5 εργάσιμες

μέρες. Η υποχρέωση δήλωσης των αποθεμάτων ισχύει έως 27.12.2022, με δυνατότητα παράτασης.

Επίσης, σημειώνουμε ότι, η χώρα μας αξιοποιεί στο έπακρο τις δυνατότητες που παρέχονται από τις ενωσιακές πολιτικές για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα και συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προτεραιοποίηση της ενεργοποίησης χρηματοδοτικών μέσων αντιμετώπισης των πολλαπλών προκλήσεων και αλληπάλληλων εξωγενών κρίσεων που πλήττουν συνολικά το αγροδιατροφικό σύστημα της Ε.Ε.

Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας, αξιοποίησε το ποσό των 26 εκατ. ευρώ που εξασφάλισε από το αποθεματικό κρίσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/467 για τη στήριξη των παραγωγών που έχουν πληγεί από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία και προχώρησε στην έκτακτη οικονομική ενίσχυση των α) Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) του τομέα των οπωροκηπευτικών που υλοποιούν εντός του έτους 2022 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.), β) των παραγωγών οίνου των νησιών Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους, γ) των βιοκαλλιεργητών οινοποιήσιμων σταφυλιών, επιτραπέζιου σταφυλιού, κορινθιακής σταφίδας και ξηρής σουλτανίνας σε όλη τη χώρα.

Επιπρόσθετα, εκτός από τα 26 εκατ. ευρώ του αποθεματικού κρίσης, στη βάση της δυνατότητας αξιοποίησης κονδυλίων έως 5% από τον Πυλώνα II της ΚΑΠ που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Χώρα μας, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κατόπιν των οδηγιών της πολιτικής ηγεσίας, έχει συντάξει σχετικό τεχνικό δελτίο του Μέτρου για τη στήριξη του τομέα της κτηνοτροφίας, ύψους 89 εκατ. ευρώ, το οποίο και έχει προωθήσει στην Ε.Ε.

Τέλος, στο πλαίσιο ενδυνάμωσης του αγροτικού τομέα, το Υπουργείο και η Κυβέρνηση στηρίζει και ενισχύει τις συλλογικές δομές του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), ο ρόλος των οποίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τα θέματα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών. Μάλιστα, η κυβέρνηση δίνει ουσιαστικά κίνητρα για ένταξη των αγροτών σε συνεργατικά σχήματα, με μείωση του φόρου των μετεχόντων σε αυτά κατά 50% και την συμμετοχή των Οργανώσεων Παραγωγών στους δικαιούχους του νέου Αναπτυξιακού Νόμου.

Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διερευνούν διαρκώς δυνατότητες και μορφές περαιτέρω ενίσχυσης των αγροτοκτηνοτρόφων, παρακολουθώντας την εξέλιξη των αναγκών και πάντα μέσα στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Συντονισμένες παρεμβάσεις στην κατεύθυνση των ενισχύσεων σε όλο το μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας, τις οποίες το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ήδη προωθεί, δύνανται να συντελέσουν στη διασφάλιση της βιωσιμότητας και ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ